MINISTERSTWO INFORMACJI
I DOKUMENTACJI.

KOMUNIKAT RADIOWY Z DNIA 17 LIPCA 1942r.

/ P o p o ł u d n i o w y . /

I.

Dotyczące Polski.

NEW YORK GEN.ELECTRIC po polsku, 16.VII.godz.21.30.
Rozkaz dzienny Gen.Sikorskiego z okazji rocznicy bitwy pod Grunwaldem.

BEIRUT po polsku, 16.VII.godz.23.10.
Wiadomości PATa o przybyciu dzieci polskich do Bombaju.Po drodze dzieci polskie były witane przez społeczeństwo, a w Bombaju na dworcu oczekiwali przedstawiciele polskich organizacji oraz Czerwonego Krzyża.

NEW YORK po polsku, 16.VII.godz. 23.30.
Przemówienie do Polaków ojca Justyna Kubielaka,Amerykanina polskiego pochodzenia.Jest on znany ze swej pracy społecznej na rzecz Polski w zakresie zbiórki funduszów oraz z działalności patriotycznej wśród społeczeństwa amerykańskiego.Przemówienie zostało wygłoszone w języku angielskim, a następnie w języku polskim.Drodzy Rodacy! Tu w Ameryce znane są wasze cierpienia i opór stawiany najeźdcy.Wasze męstwo i cierpienia wzbudzają w Ameryce podziw, a w nas,Amerykanach polskiego pochodzenia uczucie dumy.Ameryka dobrze zdaje sobie sprawę z konieczności przyjścia wam z pomocą.Najwięcej zrozumienia wykazują Polacy amerykańskiego pochodzenia, powodując szeroką akcję niesienia wam pomocy.Pomoc ta zostanie wam dostarczona po wojnie w tak szerokich rozmiarach,że zatrze ślady wojny.Naród Polski pierwszy oparł się nawale niemieckiej i mimo przegranej wojny nie zaprzestał walki,biorąc w niej udział na wszystkich frontach świata.Walczy on nietylko o wolność własną,lecz i wszystkich innych narodów,którym droga jest cywilizacja, demokracja i sprawiedliwość.Ameryka nie dopuści,by po wojnie nie została przywrócona niepodległość Polsce.

BOSTON po polsku, 16.VII.godz.20.45.
W dniu 21 bm. odbędzie się w N.Yorku w Madison Square Gardens demonstacja protestu przeciwko okrucieństwom niemieckim w Polsce.

KUJBYSZEW po polsku, 16.VII.godz.20.10.
Polska umiera z głodu.Niemcy wypompowują żywność ze wsi i ludność skazana jest prawie na śmierć głodową.Za nie wykonanie prac w powiecie węgrowskim,Niemcy deportowali wszystkich prawie mieszkańców 5-ciu wsi do Niemiec na roboty przymusowe,przyczym zmusili ich odbyć całą drogę na piechotę.W czasie podróży nie dawali żywności, tak że 100 osób zmarło po drodze.We wsiach tych pozostało 20 mężczyzn, lecz oskarżono ich o sabotaż i rozstrzelano. Dalej podano streszczenie artykułów z Daily Telegraph i News Chronicle o prześladowaniach Polaków w Polsce i o ciężkich warunkach życia stworzonych przez okupantów. Umierająca Polska jednak nie zaprzestała walki.Chłopi nie dają zboża Niemcom, a robotnicy uprawiają sabotaż.Inteligencja prowadzi akcję konspiracyjną i wydaje pisma podziemne.Dzieci zajmują się kolportażem tych pism.Naród ,który się nie ugiął w takich warunkach, nie może wogóle zginąć.

" RADIOSTACJA IM.T.KOSCIUSZKI " po polsku 15.VII.godz.19.55.
Centralny Komitet Polskiej Partii Robotniczej wydał z okazji rocznicy grunwaldzkiej odezwę wzywającą Naród Polski do natychmiastowego stworzenia frontu jedności narodowej do walki z hitleryzmem,jak i przystąpienia czynnie do tej walki.Walkę należy rozpocząć bezzwłocznie, bo każdy dzień zwłoki pogarsza sytuację Narodu Polskiego.
16.VII.godz.19.55.- Gub.Frank w swoim przemówieniu oświadczył ,że w wojnie przeciw bolszewikom, kraj nasz bierze wydatny udział. Frank użył wyrażenia kraj, bo wie że Naród Polski nie bierze udziału w wojnie z bolszewikami.Nienawidzi on Niemców i hitlerowców i czeka tylko chwili by rzucić się na wroga.Im prędzej wróg przestanie używać naszych kolei,na-

szych zasobów rolniczych, tym prędzej powstanie Polska wolna i niepodległa.
W dniu święta Lotników Polskich, życzymy byście swoim wysiłkiem przyczynili się do wyzwolenia naszego narodu. Pamiętajcie, że każda bomba rzucona na tank niemiecki i na miasto niemieckie, jest odpłatą za Warszawę, za nędzę naszych braci i sióstr w kraju. Kraj nie jest bierny. Trwa tam walka, a świadczy o tym partyzantka i wysadzane w powietrze pociągi niemieckie. Nie można zadać decydujących ciosów niemieckiemu okupantowi, dopóki do walki tej nie zostaną wciągnięte masy chłopstwa polskiego. Nie może powstać taki stan rzeczy w Polsce, by miasta polskie szły osobno a polscy chłopi osobno. Należy bezzwłocznie ustalić jaknajściślejszą łączność w wysiłku, robotnika, chłopa i inteligenta. Po wsiach należy zorganizować komitety wiejskie, [illegible]żone z najuczciwszych gospodarzy. Do komitetów powinni należeć ludzie bez różnicy przekonań politycznych, a więc ludowcy, socjaliści, chrześcijańsko- narodowi, narodowcy i piłsudczycy.

Godz. 21.05. - Niemcy [illegible] w Polsce płace zarobkowe wszystkich warstw społeczeństwa polskiego od 8 - 10 %, równocześnie zaś koszty utrzymania wzrosły 14-to krotnie, z czego wynika, że Polacy prawie nie są wynagradzani za swoją pracę. Zamiast potrzebnyych 1500- 1800 kalorii dziennie Polacy mogą nabyć za zarobione pieniądze zaledwie do 50 kalorii. W takich warunkach ci, którzy nie mogą kupować żywności na czarnym rynku, skazani są na śmierć głodową. Szyderstwem brzmi w takich warunkach oświadczenie Franka, że aprowizacja Gen. Gub. jest zapewniona. Naród Polski chce żyć, i dlatego musi wszelkimi sposobami przeciwstawiać się rabunkowej gospodarce żywnościowej Niemców. Należy organizować masowe demonstacje i strejki pod hasłem podwyższenia płac i zwiększenia racyj żywnościowych, trzeba prowadzić walkę partyzancką i uprawiać sabotaż.

Nigdy w Polsce praca i walka podziemna nie nabrały tak dużych rozmiarów jak obecnie. Straszny ucisk niemiecki doprowadził do solidarności i jedności całego narodu. Wszyscy Polacy otaczają jaknajwiększą miłością patriotów biorących udział w czynnej walce i dopomagają im wszystkimi sposobami, co niesłychanie utrudnia zadania Gestapo. Trzeba jednak zachować wszystkie środki ostrożności i wystrzegać się zdrajców sprawy narodowej, którzy są na służbie niemieckiej. Oni są najniebezpieczniejsi. Są to przeważnie ci, którzy przed wojną zwalczali rewolucjonistów polskich „walczących z faszyzmem polskim. Udają oni często gorących patriotów i werbują nawet rodaków do organizacyj patriotycznych, by w pewnej chwili oddać ich w ręce policji niemieckiej. Musimy być jaknajczujniesi wobec tego robactwa, wobec szumowin naszego społeczeństwa i tępić niemiłosiernie prowokatorów. Sto pięćdziesiąt lat walki o niepodległość, 20 lat walki z faszyzmem krajowym, a następnie 3 lata walki z okupantami, dały nam duże doświadczenie i ruch antyfaszystowski zostanie uwieńczony ostatecznym zwycięstwem.

BRATYSŁAWA po ukraińsku, 16.VII. godz. 23.00.

W zaraniu nowego życia Ukrainy musimy zwrócić największą uwagę na szkolnictwo. Musimy to szkolnictwo zorganizować na wzór europejski i przystosować do potrzeb naszego narodu. Dotąd w szkołach rosyjskich i polskich plugawiono uczucia naszych dzieci; nie miały one prawa nazywać się Ukraińcami i używać mowy ojczystej. Zadanie naszego szkolnictwa polega na wychowaniu dzieci w duchu ideologii narodowej z uwypukleniem odrębności naszych dziejów i samoistności naszej kultury. Należy również oczyścić nasz język z naleciałości polskich i rosyjskich.

BUKARESZT po ukraińsku, 16.VII. godz. 17.40.

W rocznicę bestjalskich mordów dokonanych na ludności ukraińskiej we Lwowie przez bolszewików, odbyła się tam wielka uroczystość ku czci ofiar.
W Równem powstał bank gospodarczy, dla popierania rolnictwa i przemysłu. Oddziały banku mieszczą się we Włodzimierzu, Hrubieszowie, Kowlu, Łucku itp. Bilans banku na dzień 13 lipca br. wynosił 60 millionów karbowańców.

II.

Z najważniejszych spraw światowych.

NEW YORK GEN. ELECTRIC, po polsku, 16.VII. godz. 21.30.

Minister marynarki Stanów płk. Knox oświadczył, że walka z łodziami podwodnymi wejdzie niebawem w nową fazę. Świeżo zastosowane środki dają coraz lepsze wyniki.

BOSTON po polsku, 16.VII.godz.20.45.
PM twierdzi, że naziści muszą się spieszyć, jeżeli chcą zdobyć Kaukaz w tym roku. Armia sowiecka sofa się w porządku, stawiając zaciekły opór i dlatego Niemcy nie potrafią przed zimą zniszczyć armii sowieckiej, co jest istotnym celem ich ofensywy. Gdyby nawet Niemcom udało się przeciąć dostawy nafty z Kaukazu do północno wschodniej Rosji, nie oznaczałoby to jeszcze końca wojny, bo Rosjanie posiadają duże zapasy nafty, niezależnie od złóż naftowych na Uralu.

Suma wydatków na uzbrojenie w Stanach osiągnęła cyfrę 223 miliardów dolarów.

WEICHSELSENDER po rosyjsku, 17.VII.godz.12.00.
Zadaniem ofensywy niemieckiej na froncie wschodnim nie jest tylko zdobycie terenu, alō dezorganizacja i zniszczenie sił sowieckich. Ostatnie postępy wojsk sowieckich na froncie południowym i połudn. zachodnim, świadczą, że nad Zw. Sowieckim zawisła katastrofa. Armie sowieckie są w bezładnym odwrocie, bezustannie bombardowane przez lotnictwo niemieckie. Hiszpańska gazeta Madryt pisze, że w Berlinie trzeźwo i realistycznie podają fakty z frontu wschodniego. Natomiast w Anglii i Ameryce patrzą z trwogą na sytuację w Rosji bo niebawem po rozgromieniu Zw. Sowieckiego, cała potęga państw Osi zwróci się przeciwko Anglii.
Żyd Hoare Belisha uważa, że dzisiaj położenie sprzymierzonych jest bardzo ciężkie i krytyczne, gorsze niż kiedykolwiek. Są jakieś istotne wady w metodzie prowadzenia wojny przez sprzymierzonych. Anglia bardzo współczuje Rosji, ale nie może jej pomóc tak, jakby chciała.

III.

O g ó l n e.

RADIO METROPOL po ukraińsku, 16.VII.godz.17.50.
Timoszenko stosuje nową taktykę. W ub. roku nie był oszczędzany ani materiał bojowy, ani człowiek. W roku bież. Timoszenko [illegible] oszczędzać życie ludzkie i materiał wojenny , a nie oszczędza przestrzeni. Widać z tego, że skoro nie pomógł generał zima, błoto i deszcz, to zjawił się generał przestrzeń, ale i to nie pomoże bolszewikom. Z całą oczywistością zbliża się ich koniec.

WEICHSELSENDER po polsku, 16.VII.godz.16.00.
Amb. brytyjski w Hiszpanii udał się w podróż w kierunku Gibraltaru.
Wojska włoskie biorą żywy udział w akcji na froncie wschodnim. Ostatnio wojska te posunęły się o 50 km. niszcząc kilka oddziałów sowieckich i biorąc do niewoli jeńców.

BUKARESZT po ukraińsku, 16.VII.godz. 17.40.
W Połtawie uruchomione zostały liczne przedsiębiorstwa, które dostarczają ludności przetworów rolniczych i przedmiotów codziennego użytku.
W Kijowie przeprowadzono spis ukraińskich muzyków, malarzy artystów, itp.

MOSKWA po polsku 16.VII.gpdz.23.15.
Pogadanka o prześladowaniu przez Niemców ludności na sowieckich obszarach okupowanych.

KUJBYSZEW po polsku, 16.VII.godz.20.10.
Korespondencja z frontu o walkach w rejonie Woroneża.

"RADIOSTACJA IM.T.KOSCIUSZKI" po polsku, 16.VII.godz 21.05.
Pogadanka o działaniach na frontach stwierdzająca, że opór armii czerwonej potężnieje.

-IV.

Z ostatniej chwili.

ROZGŁOSNIE AMERYKANSKIE: do 17.VII.godz.13.15. i depesze:
W Waszyngtonie podkreślają, że zlikwidowanie konsulatów fińskich w Stanach wytworzy sytuację taką, jaka istniała bezpośrednio przed wybuchem wojny między Stanami a państwami Osi. NYT jest zdania, że uświadomi to narodowi fińskiemu jak daleco został on związany z interesami tych państw.
W związku z postawą rządu Lavala wobec zagadnienia losu okrętów francuskich w Aleksandrii, stosunki między Waszyngtonem a Vichy uległy

bardzo poważnemu zaostrzeniu.
Na Hawajach odbyły się wielkie manewry wojenne,które trwały 26 godziny.
Organan Standart Oil tj. Lamp ostrzega,że pod koniec przyszłego roku będzie ostry brak gumy,ponieważ Stany do tego czasu będą musiały dostarczyć sojusznikom 740.000 ton tego artykułu.Na użytek wewnętrzny łącznie z produkcją kauczyku syntetycznego,można będzie przeznaczyć łącznie w latach 1942 143,270.000 ton.
Organ SS Schwarze Korps ostrzega,że ze względu na specyficzne warunki działań w Rosji,nawet najpotężniejsza ofensywa może dać tylko częściowe wyniki.Schwarze Korps określa w tym artykule armię rosyjską jako "olbrzymią potęgę"!
Tribune de Lausanne omawiając obecne walki w Rosji podkreśla,że opór Sowietów nie może być przypisany tylko liczbie i wyposażeniu armii czerwonej oraz wielkim zasobom Rosji.Dziennik stwierdza,że doniosłą rolę odgrywa zacięta odwaga okazywana przez wojska rosyjskie oraz powszechny entuzjazm całej ludności.Zdaniem dziennika szwajcarskiego,jest rzeczą śmieszną twierdzić,że takie rezultaty dać mogą wysiłki niewolników popędzanych terrorem.Są to ludzie pełni wiary w przyszłość,dla której gotowi są do wszelkich poświęceń.
Komunikat rosyjski donosi o zatopieniu 20 statków i okrętów niemieckich, natomiast Berlin - o zatopieniu 3 sowieckich łodzi podwodnych.
Wojska chińskie odebrały w prowincji Czekiang ważne miasto Sinkian.Nowa droga wiodąca z Indyj do Chin jest już czynna i chiński minister przemysłu dokonał jej inspekcji.
Zródła holenderskie donoszą,że Japończycy nie mogli dotąd uruchomić pracy na plantacjach trzciny cukrowej,wobec zdecydowanej niechęci do współpracy ze strony miejscowej ludności.
U wejścia do Darnanelli została zatopiona turecka łódź podwodna, zaś na Morzu Śródziemnym storpedowany statek turecki,który zdołał dotrzeć z trudem do Tripolisu.
Donoszą z Vichy o procesie 30 Francuzów oskarżonych o udzielanie pomocy lotnikom brytyjskim.Niemcy przedłożyli fotografie rzekomo wykonane przez lotników angielskich, a przedstawiające jakoby tych lotników oraz oskarżonych.Policja niemiecka twierdzi,że Anglicy przedostali się potajemnie do Nantes,gdzie zostali ujęci.

KORESPONDENCI AMERYKANSCY W KAIRZE: 17.VII.godz.14.05.
- G.Parr,NBC:- Wielka bitwa czołgów na południe od El Alamein,która może mieć rozstrzygające znaczenie ,dziś z rana trwała dalej.Niemcy rzucili do akcji czołgi 15 i 21 dywizji oraz 22 dywizji włoskiej Ariete. Bitwa zaczęła się kontratakiem niemieckim,lecz może w tej chwili są oni już w defensywie,gdyż przebieg jak dotąd,nie był zbyt niekorzystny dla Anglików.Wielką rolę odgrywa w tej walce artyleria,ponieważ obie strony mogły rzucić w bój tylko niewielką stosunkowo ilość czołgów.Dobre rezultaty wykazały czołgi amerykańskie "Gen.Stuart".Operują nimi głównie Nowozelandczycy,którzy w pewnym momencie trafili na niemieckie działa 88 m/m. lecz dzięki wielkiej szybkości czołgów,zdołali wycofać się bez żadnych strat.
C.Morrison,BBS.-Brak jest dotąd szczegółów o trwającej nieprzerwanie bitwie pod Alamein,w której bierze udział z obu stron spora ilość czołgów.Wiadomo tylko, że walki są zacięte.Na odcinku północnym trzymanym przez Australijczyków,niektóre pozycje przechodziły po 5 razy z rąk do rąk w ciągu dnia.Podobna jest sytuacja na południu gdzie działają Nowozelandczycy.RAF przeprowadziła szereg nalotów na skupienia czołgów,przyczym zarejestrowano przynajmniej 50 celnych trafień.
Ponadto zostały skutecznie zbombardowano kolumny transportowe Osi.